Lietas Nr. A420315516
Lietas arhīva Nr. A42-00998-17

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
LIEPĀJAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Liepājā 2017. gada 23. martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Kristīne Brokane,

piedaloties pieteicējas SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" pārstāvim /pers. E/,
atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Kultūras ministrijas pārstāvei zvērinātai advokātei Guntai Gulbei,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" pieteikuma par pienākuma uzlikšanu Kultūras ministrijai izdot SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" tiktu atlīdzināta neiegūtā peļņa 1814,38 *euro* apmērā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta rīcības sēdes 2016. gada 25. jūlija lēmumu nolemts atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /skola/(turpmāk – Vidusskola) *(šobrīd –/skola/")* kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015. gada 5. janvāra spriedumu administratīvajā lietā Nr. A420278414 (turpmāk – Spriedums), ar kuru nospriests apmierināt pieteicējas SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" pieteikumu un atzīt par prettiesiskiem iepirkuma Nr. LDMV/2014/01/KPFI „Vienkāršotā renovācija /skola/ēkā /adrese/" (turpmāk – Iepirkums) rezultātus *(Tiesu informācijas sistēmā pieejamā informācija)*.

Pamatojoties uz norādīto, pieteicēja ar 2016. gada 19. augusta iesniegumu vērsās Kultūras ministrijā (turpmāk – Ministrija), lūdzot atlīdzināt pieteicējai nodarītos zaudējumus, tai skaitā neiegūto peļņu 1814,38 *euro* apmērā *(lietas 11. lapa)*.

2016. gada 22. septembrī Kultūras ministrijas valsts sekretārs pieņēma lēmumu Nr. 2.5.-2-42 „Par SIA „Liepājas celtniecības kompānija" 2016.gada 19.augusta iesniegumu b/n „Par zaudējumu atlīdzināšanu"" (turpmāk – Lēmums), ar kuru tostarp nolemts noraidīt pieteicējas iesniegumu daļā par neiegūtās peļņas 1814,38 *euro* apmērā atlīdzināšanu *(lietas 8.-10. lapa)*.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[1.1] Ievērojot Latvijas Republikas Civillikuma 1770. pantā, 1787. pantā, Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Zaudējumu atlīdzināšanas likums) 7. panta otrajā daļā un Augstākās tiesas praksē norādīto, mantisko zaudējumu atlīdzināšanai ir nepieciešams konstatēt, ka pieteicējai ir radīts peļņas atrāvums un pastāv cēloņsakarība starp atcelto lēmumu un pieteicējai atrauto peļņu. Minēto apstākļu kopums, tostarp arī mantisko zaudējumu apmērs, saskaņā ar Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 11. panta pirmo daļu ir pierādāms ar Administratīvā procesa likumā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem. Augstākā tiesa attiecībā par negūtās peļņas pierādīšanu ir atzinusi, ka ir jāņem vērā zaudējumu mantiskais raksturs, to esība un apmērs ir konkrēti pamatojams un pierādāms. Zaudējumu atlīdzības uzdevums ir atjaunot (aizpildīt) to mantas stāvokli, kāds būtu bijis tad, ja mantas samazinājums aizskāruma dēļ nebūtu radies. Tādēļ zaudējumu atlīdzinājums nevar balstīties uz vispārīgiem pieņēmumiem par iespējamu notikumu attīstības gaitu, ja prettiesiskais lēmums nebūtu pieņemts. Tādēļ, it īpaši runājot par neiegūto peļņu, pietiekami skaidri ir jākonstatē, ka attiecīgu ieguvumu persona tiešām pamatoti un reāli varēja sagaidīt.

[1.2] Spriedumā secināts, ka pieteicējas piedāvātais materiāls bija atzīstams par ekvivalentu Vidusskolas prasītajam un tam vajadzēja apmierināt Vidusskolas prasības, kas bija izvirzītas tehniskajā specifikācijā. Līdz ar to tiesa secināja, ka pieteicējas piedāvājums nepamatoti atzīts par neatbilstošu un Iepirkuma rezultāti ir atzīstami par prettiesiskiem. Tomēr no tā neizriet, ka pieteicēja ar Administratīvā procesa likumā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem ir pierādījusi, ka būtu ieguvusi tiesības slēgt iepirkuma līgumu ar Vidusskolu par pieteicējas piedāvājumā norādīto apjomu un cenu. Līdz ar to uz pieņēmumu pamata balstīts hipotētisks negūtās peļņas aprēķins nevar kalpot par pamatu zaudējumu negūtās peļņas veidā atlīdzināšanai. Normatīvie akti neparedz Ministrijai tiesības Vidusskolas vietā noteikt iepirkuma uzvarētāju, kā arī Ministrija nav konstatējusi to, ka pieteicējas uzvara Iepirkumā noteikti būtu rezultējusies iepirkuma līguma noslēgšanā. Turklāt pieteicēja nav pierādījusi, ka tā gūtu peļņu tieši tās norādītajā apmērā, jo būvniecības un būvmateriālu tirgus ir dinamisks un iepirkuma līguma izpilde var arī nenest cerēto peļņu, bet gluži otrādi – radīt zaudējumus.

[2] 2016. gada 20. oktobrī Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā saņemts pieteicējas pieteikums par zaudējumu negūtās peļņas 1814,38 *euro* apmērā atlīdzināšanu.

Pieteicēja norāda, ka Administratīvā rajona tiesa ir pierādījusi Vidusskolas prettiesisko rīcību pret pieteicēju. Ja Iepirkuma komisija būtu rīkojusies pēc nolikuma, tad līgums tiktu slēgts tieši ar pieteicēju. Objekts Vidusskolai bija nepieciešams un tas ir izbūvēts. Iepirkumā piedāvātā cena bija 44 618,87 *euro*, tai

skaitā darba alga 12 242,70 *euro*, materiāli 22 572,61 *euro*, mehānismi, uzņēmuma eksistencei nepieciešamie līdzekļi 3628,77 *euro*, sociālais nodoklis 2888,05 *euro*, un paredzamā peļņa 1814,38 *euro*.

[3] Ministrija tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata to par nepamatotu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[4] Pēc tiesas pieprasījuma pieteicēja tiesā ir iesniegusi pamatojumu pieteicējas prasītajam negūtās peļņas apmēram.

[4.1] Piedaloties Iepirkumā, būvniecības tāme *(lietas 34.-44. lapa)* tika sastādīta saskaņā ar Latvijas būvnormatīva LBN 501-06 „Būvizmaksu noteikšanas kārtība". Tāme sastāv no tiešajām izmaksām, kas sevī ietver būvizstrādājumu (būvmateriālu, būvkonstrukciju, palīgmateriālu) un ar darba izpildi saistīto materiālu iegādes izmaksas, ieskaitot transporta izmaksas, nogādājot tos līdz būvobjektam, sagādes izmaksas, būvmateriālu vairumtirdzniecības cenas, importa operāciju nodokļus, iepakojuma izmaksas, tai skaitā tā utilizēšanas izmaksas vai atpakaļnodošanas ieņēmumus, kā arī būvražošanas procesa zudumus un normēto izlietojumu, būvdarbu izpildei nepieciešamās darbaspēka izmaksas, ietverot valsts noteiktos darba ņēmēja nodokļus un nodevas, būvmašīnu, ierīču, mehānismu un palīgiekārtu nomas vai ekspluatācijas izdevumus, kā arī to nolietojumu (amortizācijas izmaksas). Virsizdevumi ir papildu administratīvās izmaksas, kas saistītas ar būvlaukuma uzturēšanu, būvdarbu organizēšanu, vadīšanu, darba aizsardzību un apdrošināšanu un peļņu. Virsizdevumus un peļņu kopsavilkuma aprēķinā norāda arī procentos kā attiecību pret tiešajām izmaksām. Tāme bija sastādīta atbilstoši tā brīža situācijai.

[4.2] Būvizstrādājumu izmaksas atbilstoši tā brīža situācijai objektam kopumā sastādīja *22 572,35 euro.*

[4.3] Darba spēka bruto samaksa privātajā sektorā 2013. gada 4. ceturksnī pēc Valsts statistikas pārvaldes datiem Kurzemes reģionā sastādīja 616 *euro.* Objekta izpildes paredzētais laiks bija trīs mēneši, objektā būtu bijis jānodarbina sešus cilvēkus, līdz ar ko algu fonds būtu sastādījis 11 088 *euro* (tāmē bija norādīti **12 242,70** *euro*, tātad algu fondā bija rezerve **1154,70** *euro* apmērā, kas varēja tikta izmantota algu pieaugumam 2014. gadā). Algu fonds atbilst tā brīža situācijai.

[4.4] Tāmes pozīcijās „mehānismi" **1472,35** *euro* apmērā ietilpst sastatņu, autoceltņa, žoga, pārvietojamo tualešu, strādnieku un dzīvojamā konteinera un būvmateriālu glabāšanai paredzētā konteinera īre, kā arī rokas instrumentu amortizācija. Šie izdevumi atbilst tā brīža situācijai.

[4.5] Virsizdevumi 3628,77 *euro* apmērā ir naudas summa, kas nepieciešama, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar būvlaukuma uzturēšanu, būvdarbu organizēšanu, vadīšanu, darba aizsardzību un apdrošināšanu. Objektā pēc nolikuma ir jāveic vispārēja civiltiesiskā apdrošināšana, kas uz šo objektu sastādīja 100 *euro*, visu risku apdrošināšana uz trīs mēnešiem kas sastādīja **150** *euro*, un garantijas laika apdrošināšana uz trīs gadiem, kas sastādīja **278** *euro*. Kopā apdrošināšanai bija paredzēti **528** *euro*. Pēc nolikuma būvdarbu vadītājam objektā jāatrodas vismaz četras dienas nedēļā pa divām stundām, bet reāli būvdarbu vadītājs šim objektam būtu veltījis vismaz četras stundas dienā, kas mēnesī sastādītu 84 stundas. Bruto darba alga būvdarbu vadītājam prognozējās 740 *euro* mēnesī plus 23,59 % sociālais nodoklis 87,28 *euro* apmērā, ko darba devējs nomaksā vienā mēnesī. Attiecināmās izmaksas uz šo objektu ir puse no būvdarbu vadītāja darba algas, tātad kopējās būvdarbu vadītāja izmaksas būtu 1241,**37** ***euro*** **(**740 + 87,58) / 2 x 3 mēneši). Uzņēmuma autotransporta attiecināmās izmaksas (tehniskā apskate, autotransporta ceļa nodoklis, uzņēmuma vieglo autotransporta nodoklis, degviela, autotransporta apkopes izdevumi) sastādītu 300 *euro* (100 x 3 mēneši). Uzņēmuma tehniskās bāzes nodrošināšana, nekustamā īpašuma nodoklis, apkures izmaksas, elektroenerģijas nodrošināšana, ūdens apgāde un kanalizācija, fiksētie un mobilie sakari, interneta pakalpojumi, remontmateriāli bāzes uzturēšanai, teritorijas uzkopšanas izmaksas sastādītu 1152 *euro* (384 x 3 mēneši). Administrācijas izmaksas sastādītu 407,40 *euro*.

[4.6] Pirms būvdarbu uzsākšanas objektam nepieciešams veikt visu darbu vides risku novērtēšanu, kas būtu izmaksājis 72,58 *euro*.

[4.7] Pieteicēja bija paredzējusi gūt peļņu 5 % apmērā no tiešajām izmaksām (36 287,67 *euro* – darba alga + materiāli + mehānismi).

[5] Papildinot šā sprieduma 4. punktā norādīto, pieteicēja tiesā ir iesniegusi papildu pamatojumu pieteicējas prasītajam negūtās peļņas apmēram.

[5.1] Līgumcena (ieņēmumi) bija 44 618,87 *euro*, izdevumi 42 804,49 *euro*, bet peļņa 1814,38 *euro*. Materiāli objektam sastāda 22 572,61 *euro*, darba alga – 12242,70 *euro*, sociālais nodoklis no darba algas (23,59 %) 2888,05 *euro*, mehānismi 1472,35 *euro*.

[5.2] Pieteicējai pieder 1000 m^2 sastatnes, kas iegādātas par 23 760,61 *euro*, to nolietojums ir 60 mēneši. Amortizācijas izmaksas vienam mēnesim ir 396 *euro*. Paredzētās izmaksas par sastatnēm būtu 784,50 *euro* – amortizācijas izmaksas par diviem mēnešiem. Piedaloties Iepirkumā, pieteicēja norādījusi sastatņu īri, jo aizpildīja to, ko piedāvāja Iepirkuma organizētājs, to patvarīgi nevar mainīt. Ja tekstā ir rakstīts sastatņu īre, tad pieteicēja aizpilda tikai ailītes ar izdevumu pozīcijām.

[5.3] SIA „Liepājas celtniecības sabiebrība būvnieks" autoceltņa izmaksas 2014. gadā bija 35,60 *euro* stundā, objektā tas būtu bijis nepieciešams četras stundas materiālu padošanai uz jumta. Tātad autoceltņa izmaksas sastāda 142,40 *euro*.

[5.4] Pārvietojamo tualešu noma mēnesī 2013. gadā sastādīja 32 Ls (45,54 *euro*). Tīrīšanas un izvešanas izmaksas vienu reizi nedēļā būtu 8 Ls jeb 11,38 *euro*. Objekts būtu bijis jāpabeidz trīs mēnešos, līdz ar to tualetes noma sastādītu 136,62 *euro*, bet tīrīšana 13 nedēļās izmaksātu 147,94 *euro*. Tātad kopējās izmaksas par tualešu nomu, izvešanu un tīrīšanu būtu 284,56 *euro*.

[5.5] Rokas instrumentu un palīgierīču vajadzībām bija paredzēts tērēt 260,89 *euro*.

[5.6] Papildu administratīvās izmaksas, kas saistītas ar būvlaukuma uzturēšanu, būvdarbu organizēšanu, vadīšanu, un apdrošināšanu, būtu 3628,77 *euro*.

[5.7] Pieteicējai pieder nekustamais īpašums /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/. 2013. gadā pie apgrozījuma 230 734 *euro* pieteicēja guva peļņu 17999 *euro*, 2014. gadā pie apgrozījuma 146 583 *euro* pieteicēja guva peļņu 1219 *euro*, 2015. gadā pie apgrozījuma 172 210 *euro*, pieteicēja guva peļņu 1326 *euro*.

[6] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz tajā ietvertajiem argumentiem.

[7] Ministrijas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā ietvertajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[9] Personas tiesības saņemt atbilstīgu atlīdzinājumu par tai nodarīto kaitējumu un zaudējumiem paredz gan Latvijas Republikas Satversme (turpmāk – Satversme), gan Administratīvā procesa likums, gan arī Zaudējumu atlīdzināšanas likums.

Satversmes 92. pants noteic, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu.

Administratīvā procesa likuma 92. pants secīgi noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem, personisko kaitējumu un morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar iestādes administratīvo aktu vai faktisko rīcību.

Savukārt Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1. panta pirmā daļa noteic, ka šā likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas

tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību.

Saskaņā ar Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 4. panta pirmo daļu iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies.

Lietā nav strīda par to, ka ar Spriedumu ir nospriests apmierināt pieteicējas pieteikumu un atzīt par prettiesiskiem Iepirkuma, kurā pieteicēja piedalījās, rezultātu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 93. panta trešajā daļā teikto, ja atlīdzinājums nav prasīts vienlaicīgi ar administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu vai pārsūdzēšanu, iesniegumu par atlīdzinājumu var iesniegt iestādei, kas nodarījusi zaudējumus vai kaitējumu. Atlīdzinājumu iestādei var prasīt, ja ir pabeigta attiecīgās administratīvās lietas izskatīšana pēc būtības (ir stājies spēkā augstākas iestādes lēmums, un tas nav pārsūdzēts, ir stājies spēkā tiesas spriedums vai arī tiesvedība lietā ir izbeigta, pamatojoties uz šā likuma 282. panta 7. punktu).

Līdz ar to lietā izvērtējams, vai pieteicējai, ņemot vērā, ka tiesa ir apmierinājusi tās pieteikumu, ir tiesības arī uz materiālo zaudējumu atlīdzināšanu neiegūtās peļņas 1814,38 *euro* apmērā.

[10] Saskaņā ar Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7. panta pirmo daļu mantiskais zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ. Atbilstoši minētā panta otrajai daļai, aprēķinot mantisko zaudējumu, ņem vērā arī neiegūto peļņu, ja cietušais spēj pierādīt, ka notikumu parastās attīstības gaitā peļņa tiktu gūta.

Augstākās tiesas judikatūrā atzīts, ka atrautās peļņas institūta mērķis ir atlīdzināt cietušajam to, ko viņš noteikti būtu saņēmis, ja prettiesiskā rīcība nebūtu notikusi, jeb novērst tās kaitīgās sekas, ko prettiesiskā rīcība noteikti nodarītu cietušā mantai nākotnē *(sk., piemēram, Augstākās tiesas 2014. gada 22. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-807/2014 7. punktu)*.

Publiskajā iepirkumā nepamatoti izslēgtajam pretendentam zaudējums var izpausties dažādi. Pirmkārt, pretendents nav ieguvis saistības izpildījuma tiesības. Tādēļ šāds zaudējums aptver arī peļņas interesi *(sk. Augstākās tiesas 2015. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. SKA-585/2015 7. punktu)*.

Ministrija ir norādījusi, ka pieteicēja nav pierādījusi, ka būtu ieguvusi tiesības slēgt iepirkuma līgumu ar Vidusskolu. Nenoliedzami, ka pirms dalības jebkādā iepirkuma procedūrā nevienam nav tiesību paļauties, ka līgums iepirkumā tiks noslēgts tieši ar viņu, taču judikatūrā atzīts, ka tas nedrīkst būt nepārvarams šķērslis cēloņsakarības konstatēšanai starp iestādes rīcību un iespējamajiem zaudējumiem. Pretējā gadījumā zaudējumu atlīdzināšanas institūts publisko iepirkumu lietās kļūtu iluzors. Tiesību normas nevienā gadījumā neparedz konkrētu uzvarētāju un neviens, piedaloties iepirkumā, nevar paļauties, ka neuzvarēs kāds cits *(sk. Augstākās tiesas 2014. gada 22. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-807/2014 8. punktu)*.

Lai noteiktu, vai no iepirkuma procedūras nepamatoti izslēgtajam pretendentam pienākas zaudējumu atlīdzība (negūtā peļņa), ir jāvērtē, vai iepirkuma procedūras vispārīgi paredzamās attīstības gaitā šim pretendentam būtu bijušas izredzes uzvarēt. Tas ļautu konstatēt cēlonisko sakaru starp iepirkumu procedūrā pieļauto kļūdu un pretendentam šīs kļūdas dēļ radītajiem zaudējumiem. Tiesai ir jāizvērtē iestādes pieļautā pārkāpuma ietekme uz iepirkuma procedūru kopumā, ņemot vērā pārkāpuma iespējamo ietekmi uz pārējiem pretendentiem *(sk. turpat)*.

Apstāklis, vai pieteicējs iepirkumu procedūras paredzamās norises gaitā būtu ieguvis tiesības slēgt iepirkuma līgumu, būtībā ir hipotētiskā labvēlīgā administratīvā akta izdošanas pamatotības pārbaude. Attiecībā uz to tiesai ir jāvadās pēc objektīvās izmeklēšanas principa. Vienīgi pēc tam, kad ir noskaidrots, vai pieteicējs būtu varējis iepirkumā uzvarēt, ja nebūtu pieļautā pārkāpuma, var pievērsties jautājumam par to, vai un kādā apmērā pieteicējs iepirkuma līguma noslēgšanas rezultātā būtu guvis peļņu. Tas savukārt atbilstoši Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7. panta otrajai daļai būtu jāpierāda pieteicējam *(sk. Augstākās tiesas 2014. gada 22. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-807/2014 12., 13. punktu)*.

[11] Konkrētajā gadījumā Iepirkuma paredzamās norises gaitā, ja pieteicēja nebūtu nepamatoti no Iepirkuma izslēgta, ņemot vērā, ka pieteicēja bija piedāvājusi zemāko cenu, tai tiktu piešķirtas līguma slēgšanas tiesības *(sk. lietas 57.-58. lapu)*. Līdz ar to vispārīgi pieteicējai ir tiesības prasīt neiegūto peļņu, taču to, vai peļņa tiešām būtu gūta un kādā apmērā, tas ir jāpierāda tieši pieteicējai.

[12] Nav šaubu, ka neiegūtās peļņas pierādīšana var nebūt vienkārša. Taču tai pat laikā tieši pieteicējai ir jāspēj ticami pamatot plānoto peļņu.

Tiesa nepiekrīt Ministrijas pārstāves norādītajam, ka tikai tāpēc, ka pieteicēja nebija iesniegusi pamatojumu peļņas aprēķinam Ministrijai, to tagad nevarētu vērtēt tiesa. Ministrijai arī tiesas procesā ir tiesības paust savu viedokli par iesniegtajiem aprēķiniem un pieteicējas paskaidrojumiem.

Administratīvā procesa likuma 250. panta otrā daļa paredz, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā. Minētais ierobežojums neattiecas uz lietām, kurās prasījums ir labvēlīga administratīvā akta izdošana.

Tā kā konkrētajā lietā prasījums ir labvēlīga administratīvā akta izdošana, tiesa var vērtēt arī tos pierādījumus, kurus pieteicēja ir iesniegusi tiesā, turklāt tie ir iesniegti, izpildot tiesas dotos norādījumus pieteicējai par to, ka pieteicējai ir iespējami ticami jāpamato, ka situācijā, ja Iepirkuma rezultātā ar pieteicēju būtu noslēgts līgums, tā būtu guvusi tāmē norādīto peļņu.

[13] Vērtējot pieteicējas sniegtos paskaidrojumus un pierādījumus lietā attiecībā uz pieteicējas neiegūto peļņu, tiesa konstatē un secina turpmāk norādīto.

[13.1] Pieteicēja uzskata, ka neiegūtās peļņas aprēķins ir pamatots ar Iepirkumā iesniegto būvniecības tāmi. Tiesas ieskatā, ja pieteicēja peļņas apmēru pamatotu tādā veidā, kā, pierādot katru izdevuma pozīciju un tās pamatojumu, aprēķinātu visus nepieciešamos izdevumus, tai skaitā nodokļus, un pierādītu, ka, atskaitot visus nepieciešamos izdevumu, pieteicējai no Iepirkumā saņemtās summas tiešām ticami būtu veidojusies peļņa, šādā veidā to arī varētu pamatot.

Tomēr konkrētajā gadījumā, tiesas ieskatā, pieteicējas sastādītā tāme pati par sevi nav pamats, lai secinātu, ka tajā uzrādītā peļņa ir uzskatāma arī par neiegūto peļņu.

[13.2] Tāmes sastādīšanas laikā spēkā bija Ministru kabineta 2006. gada 19. decembra noteikumi Nr. 1014 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-06 „Būvizmaksu noteikšanas kārtība"", kas apstiprināja Latvijas būvnormatīvu LBN 501-06 „Būvizmaksu noteikšanas kārtība" (turpmāk – būvnormatīvs) un kurus piemēroja to būvju būvizmaksu noteikšanai, uz kuru pasūtītājiem attiecās Publisko iepirkumu likums vai likums „Par iepirkumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vajadzībām".

Saskaņā ar būvnormatīva 12.3. apakšpunktu viena no izmaksas grupām tāmē ir peļņa. Peļņu atbilstoši būvnormatīva 20. punktam kopsavilkuma aprēķinā norāda arī procentos kā attiecību pret tiešajām izmaksām.

[13.3] Kā tiesas sēdē norādīja pats pieteicējas pārstāvis, izmaksas tiek izdalītas pa visām pozīcijām, ne vienmēr izmaksas katrā pozīcijā ir atbilstošas realitātei. To apstiprina arī, piemēram, paskaidrojumos norādītais, ka par tualešu nomu un izvešanu izmaksas būtu bijušas 284,56 *euro (lietas 81. lapa)*, savukārt tāmē uzrādītā summa ir tikai 180 *euro (lietas 43. lapa)*.

Turklāt nekādu konkrētu pierādījumu, ka izmaksas būtu bijušas tieši šādas, pieteicēja nav iesniegusi.

[13.4] Nenoliedzami, ka pieteicējas galvenais mērķis, piedaloties Iepirkumā, bija iegūt līguma slēgšanas tiesības, kas nozīmē, ka pieteicējai bija

jāspēj piedāvāt zemākā cena. Lai arī nav noliedzams, ka jebkurš uzņēmums ir ieinteresēts peļņas gūšanā un, piedaloties Iepirkumā, uzņēmējs noteikti arī cer gūt peļņu, tiesa apšauba, ka tā vienmēr būs tieši 5 % no tiešajām izmaksām. Turklāt tiesa ņem vērā, ka atbilstoši pašas pieteicējas norādītajam pieteicēja 2014. gadā bija noslēgusi līgumus par būvniecības darbu veikšanu citastarp par 80257,46 *euro* un 68340,85 *euro*, proti, lielākām summām, kā bija plānots konkrētajā Iepirkumā, bet, ņemot vērā, ka pieteicējai bijuši arī daudzi citi līgumi par būvniecības darbu veikšanu, kopējā peļņa gadā bijusi 1219 *euro*, proti, mazāka nekā par šo vienu Iepirkumu plānotā.

Pieteicējas pārstāvis arī neatcerējās, kāda peļņa pieteicējai bijusi, piemēram, no līguma par fasādes renovāciju, kur līgumcena bija 80 257,46 *euro*. Taču pieteicējas pārstāvis, atbildot uz atbildētājas pārstāves jautājumu, norādīja, ka arī šajā un citos sadarbības līgumos, kuri iegūti iepirkuma procedūras ceļā, tāmēs plānotā peļņa ir bijusi norādīta 5 % apmērā. Tādējādi tiesai ir pamats secināt, ka tāmēs uzrādītā plānotā peļņa 5 % apmērā tomēr nav tā peļņa, kas parasti arī tiek gūta. Līdz ar to nav pamata atzīt, ka tāme pati par sevi ir pietiekams pierādījums, lai apmierinātu pieteicējas prasījumu par neiegūtas peļņas atlīdzināšanu pieteicējas norādītajā apmērā.

[13.4] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē pirms debatēm norādīja, ka viņa mērķis ir panākt taisnību un ka, iespējams, nevajadzēja prasīt neiegūto peļņu, bet gan prasīt, lai kāda no amatpersonām tiktu sodīta saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu.

Tiesa neapšauba, ka konkrētajā lietā būtu jābūt taisnīgam risinājumam, taču jāņem vērā, ka, prasot neiegūto peļņu, pieteicējai ir jāspēj maksimāli ticami pierādīt, ka tā situācijā, ja Iepirkuma rezultātā attiecīgos darbus būtu veikusi, parastajā notikumu gaitā tiešām arī būtu guvusi norādīto peļņu. Salīdzinot kaut vai ar pieteicējas norādīto peļņas apmēru par visu gadu 2014. gadā un 2015. gadā, tiesai, neesot lietā pamatotākiem pierādījumiem par nepieciešamajiem izdevumiem un nepieciešamajiem darba apjomiem atbilstoši tāmē norādītajam, neliekas ticami, ka pieteicēja no viena atsevišķa līguma izpildes būtu guvusi konkrēti norādīto peļņu.

Ja tiktu apmierināts pieteikums, neesot ticamiem pierādījumiem, tad šāds rezultāts nebūtu uzskatāms par taisnīgu, jo nebūtu taisnīgi, ja pieteicēja kā zaudējumus saņemtu tādu neiegūto peļņu, kuru tā nebūtu ieguvusi, darbus reāli veicot.

Izvērtējot pieteicējas rakstveidā iesniegtos paskaidrojumus par izdevumu apjomiem kopsakarā ar tāmē norādīto, tiesas ieskatā, pieteicēja nav savus paskaidrojumus pietiekami pamatojusi, lai atzītu, ka neiegūtās peļņas apmērs ir ticami pierādīts.

[13.5] Ņemot vērā visu lietā konstatēto uz secināto, tiesa atzīst, ka pēc būtības pieteicēja ir ļoti vispārīgi mēģinājusi izskaidrot tāmē norādīto izdevumu veidošanos, tomēr tas nav pietiekami, lai apmierinātu pieteikumu.

Konkrētā lieta tika izskatīta trīs tiesas sēdēs, pieteicējas pārstāvim bija zināmi arī atbildētājas pārstāves iebildumi un jautājumi par neiegūtās peļņas apmēru, līdz ar to pieteicējai bija iespēja savus paskaidrojumus pamatot ar konkrētākiem pierādījumiem. Tas, ka pieteicēja to nav darījusi, tiesas ieskatā, kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, drīzāk liecina par to, ka pieteicējai nebūtu bijusi tāmē norādītā peļņa, ja pieteicēja Iepirkumā būtu ieguvusi līguma slēgšanas tiesības un darbus veikusi.

Tai pat laikā nav pamata uzskatīt, ka Ministrija vispār neatzītu to, ka pieteicējai prettiesiskā Iepirkuma rezultātā varēja rasties zaudējumi, jo, kā redzams no Lēmuma, tādus zaudējumu kā izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību, Ministrija ir atlīdzinājusi.

Tas, ka tieši pieteicējai ir ticami jāpamato neiegūtās peļņas apmērs, nav uzskatāms par nesamērīgu pierādīšanas nastas uzlikšanu pieteicējai, jo tikai pati pieteicēja kā uzņēmums ar savu iepriekšējo pieredzi uzņēmuma darbībā var visobjektīvāk un ticamāk pierādīt aprēķinu pamatotību, ja tie tiešām ir pamatoti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. pantu un 289. – 291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Kultūras ministrijai izdot SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru SIA „LIEPĀJAS CELTNIECĪBAS KOMPĀNIJA" tiktu atlīdzināta neiegūtā peļņa 1814,38 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2017. gada 23. martā.

Tiesnese K.Brokane